

Sygn. akt III UK 452/18

POSTANOWIENIE

Dnia 3 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z odwołania H.M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w O.

o składki,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 3 października 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 23 maja 2018 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od odwołującej się na rzecz pozwanego kwotę 1.800 (tysiąc osiemset) zł tytułem zwrotu kosztów procesu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...), wyrokiem z dnia 23 maja 2018 r., oddalił apelację H.M. od wyroku Sądu Okręgowego w O. z dnia 12 grudnia 2017 r., mocą którego oddalono jej odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w O. z dnia 30 sierpnia 2017 r., stwierdzającej, że odwołująca się jest dłużnikiem organu rentowego z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne za okres od listopada 2013 r. do listopada 2014 r.

W sprawie ustalono, że odwołująca się prowadziła działalność gospodarczą w okresie od dnia 3 października 2011 r. do dnia 11 sierpnia 2016 r. W dniu 1 listopada 2013 r. zawarła umowę o pracę ze słowackim pracodawcą. Powstały na

tym tle spór zakończył się ustaleniem, że odwołująca się podlega polskiemu ustawodawstwu. W tym stanie rzeczy pozwany stwierdził zadłużenie z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne. Sąd Apelacyjny w (...) zaakceptował stanowisko Sądu pierwszej instancji i oddalił apelację odwołującej się z mocy art. 385 k.p.c.

Wyrok Sądu Apelacyjnego został zaskarżony skargą kasacyjną przez pełnomocnika odwołującej się. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został umotywowany tym, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W ocenie skarżącego, pogląd sądu odwoławczego o obowiązku uiszczenia składek na ubezpieczenie społeczne nie został oparty na żadnym fakcie. Przede wszystkim wyrok Sądu Okręgowego w O. z dnia 23 grudnia 2014 r. dotyczył ustalenia ustawodawstwa a nie kwestii czy z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej wnioskodawczyni podlega obowiązkowo ubezpieczeniu społecznemu, zwłaszcza że pozwany nie wydał decyzji o podleganiu obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym. W tej sytuacji nie doszło do rozpoznania istoty sprawy, a skarga kasacyjna powinna być przyjęta do rozpoznania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania i orzeczenie o kosztach procesu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przyjęcie skargi do merytorycznego rozpoznania jest następstwem skonkretyzowania co najmniej jednej przesłanki umiejscowionej w treści art. 398⁹ § 1 pkt 1 – 4 k.p.c., która podlega badaniu podczas tzw. „przedsądu”, a więc na posiedzeniu, którego przedmiotem jest przyjęcie lub odmowa przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. W tej fazie postępowania tylko przesłanki z art. 398⁹ § 1 k.p.c. podlegają badaniu.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej. Powołanie się na daną przesłankę wymagało wykazania kwalifikowanej postaci takiego zarzutu, polegającej na jej oczywistości, widocznej *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej i bez potrzeby uzupełniania materiału dowodowego (por. postanowienie

Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004 nr 3, poz. 49). Pojęcie „oczywistego” naruszenia prawa należy do sfery obiektywnej i wymaga wykazania, że podniesione zarzuty naruszenia podstaw zaskarżenia były ewidentnie zasadne bez potrzeby dokonywania szczegółowej lub ponownej weryfikacji kontestowanego stanu faktycznego. Tymczasem stanowisko skarżącego tego rodzaju uchybienia nie eksponuje, upatrując wadliwości w wyborze schematu procedowania, co zaś nie mieści się w obrębie podstawy z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. *Prima facie* skarżący nie wskazał żadnego przepisu prawa (w tej części skargi kasacyjnej), który miał w sposób elementarny być naruszony przez orzekający w sprawie sąd drugiej instancji. Jeżeli dostrzeże się cały etap postępowania, to skoro podmiot prowadzący działalność gospodarczą i podlegający z tego tytułu ubezpieczeniu społecznemu zgłosi inny tytuł do podlegania temu ubezpieczeniu (umowa o pracę ze słowackim pracodawcą), który finalnie nie uzyskał ochrony prawnej, to nie ma wątpliwości – z punktu widzenia art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. – że nadal podlega ubezpieczeniu społecznemu z dotychczasowej podstawy. Jeśli zatem nie uiszcza składek na ubezpieczenie społeczne, to reakcja organu rentowego jest prawidłowa, tak jak ocena tego stanu rzeczy dokonana przez Sąd Apelacyjny w (...).

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, a o kosztach orzekł z mocy art. 98 § 1 k.p.c.

as